

ZAPISNIK
sa treće sjednice Odbora za evropske integracije
Skupštine Crne Gore, održane 19. februara 2013. godine

Sjednica je počela u 11.25 časova.

Sjednici je predsjedavao Slaven Radunović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali sljedeći članovi Odbora: Jovan Martinović, Genci Nimanbegu, Predrag Bulatović, mr Dritan Abazović, Nada Drobnjak, doc. dr Srđa Popović i dr Predrag Sekulić.

Sjednici nijesu prisustvovali sljedeći poslanici: Šefkija Murić, prof. dr Branko Radulović, mr Damir Šehović, dr Zoran Srzentić i Srđan Milić.

Sjednici su prisustvovali profesor Anđelko Lojpur, član Pregovaračke grupe za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, zadužen za Poglavlje 26 – Obrazovanje i kultura, Mubera Kurpejović, pomoćnica ministra prosvjete i sporta za visoko obrazovanje i šefica Radne grupe za pripremu pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na Pregovaračko poglavlje 26, Milivoje Jurišić, sekretar Pregovaračke grupe za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji i Aleksandra Bošković, samostalni savjetnik za međunarodnu saradnju u Ministarstvu kulture i koordinator za kulturu u Radnoj grupi za poglavlje 26. U uvodnom dijelu sjednice, prisutni su bili i Savo Vučinić, direktor Direkcije za zaštitu tajnih podataka, mr Damir Davidović, generalni sekretar Skupštine Crne Gore i Zorana Baćović, sekretarka skupštinskog Odbora za bezbjednost i odbranu.

Sjednici je prisustvovao i službenik Skupštine Crne Gore - Andrej Orlandić.

Sjednica je bila zatvorena za javnost.

Nakon što je predsjednik Odbora za evropske integracije pozdravio prisutne članove, predstavnike pregovaračkog tima i Radne grupe za poglavlje 26, direktora Direkcije za zaštitu tajnih podataka, kao i predstavnike skupštinske službe, pristupilo se

razmatranju predloženog dnevnog reda, u okviru kojeg je predsjednik Odbora predložio proširenje tačkom „Razmatranje i usvajanje Plana rada Odbora za 2013. godinu“, čiji je Nacrt dostavljen na početku sjednice.

Poslanik Genci Nimanbegu je prokomentarisao da bi sjednica koja je započeta trebala biti označena kao peta po redu, imajući u vidu činjenicu da su se članovi Odbora sastali i sa delegacijom ambasadora NATO zemalja i zamjenikom generalnog direktora za proširenje u Evropskoj komisiji, što bi trebalo računati kao sjednice.

Predsjednik Odbora Slaven Radunović je potom pojasnio da su u pitanju bili sastanci drugačije prirode, sastanci međunarodnog karaktera, koji su predstavljali dio agende zvanične posjete Crnoj Gori pomenutih delegacija, te da se posljednji sastanak ne bi mogao ni održati da je organizovan u formi sjednice, jer mu nije prisustvovao dovoljan broj članova Odbora.

Nakon predloženog proširenja dnevnog reda, te konstatacije da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje, za sjednicu je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED

- 1. RAZMATRANJE NACRTA PREGOVARAČKE POZICIJE ZA PREGOVARAČKO POGLAVLJE 26 - OBRAZOVANJE I KULTURA,**
- 2. RAZMATRANJE I USVAJANJE PLANA RADA ODBORA ZA 2013. GODINU.**

Prije prelaska na prvu tačku dnevnog reda, predsjednik Odbora je upoznao članove sa razlozima dolaska na sjednicu direktora Direkcije za zaštitu tajnih podataka, generalnog sekretara Skupštine Crne Gore i sekretarke skupštinskog Odbora za bezbjednost i odbranu, a koje se odnose na predstavljanje postupka korišćenja dokumenata koje nose oznaku tajnosti.

Generalni sekretar Skupštine Crne Gore Damir Davidović informisao je prisutne sa postupkom postupanja sa materijalom koji je predmet prve tačke dnevnog reda sjednice, imajući u vidu da je dokument drugačijeg karaktera, pošto nosi oznaku „interno“.

Direktor Direkcije za zaštitu tajnih podataka Savo Vučinić informisao je članove da su iz Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija odlučili da pregovaračke pozicije nose najnižu oznaku tajnosti - „interno“, za koje je Krivičnim zakonikom, za odavanje informacija, propisana kazna zatvora od 1 do 8 godina. Cijela zgrada Skupštine Crne Gore administrativna je zona, nastavio je Vučinić, kazavši da osobe koje su prethodno potpisale Izjavu o postupanju sa podacima koje nose stepen tajnosti, dokument mogu koristiti u radnim prostorijama Skupštine, odnosno da sadržaj dokumenta ne smije biti kopiran, oštećen i dijeljen sa osobama koji nijesu potpisnici pomenute izjave, te da po završetku korišćenja poslanik ili službenik dokument mora adekvatno čuvati u zaključanoj fioci ili ormaru. Po razmatranju na sjednici Odbora, pregovaračke pozicije je potrebno vratiti zaposlenom iz službe Skupštine koji prisustvuje sjednici, kako bi se dokumenta sačuvala u prostoriji namijenjenoj za rukovanje tajnim podacima. Istakao je da se očekuje da, tokom procesa, članovi Odbora budu u posjedu dokumenata koje je Evropska unija ocijenila kao „interne“, te da je postupanje sa ovim informacijama regulisano Sporazumom Crne Gore i Evropske unije o razmjeni tajnih podataka do stepena „interno“. Vučinić je dodatno pojasnio da u situaciji u kojoj se razmatraju dokumenta sa većim stepenom tajnosti, osobe ne mogu biti u posjedu dokumenata, već se ona daju na uvid u posebnoj prostoriji koja ima oznaku „bezbjedonosna zona“.

Predsjednik Odbora Slaven Radunović interesovao se da li su iz Brisela zahtijevali da pregovaračke pozicije nose oznaku tajnosti? Istakao je nezadovoljstvo činjenicom da nije dozvoljena konsultacija sa ostalim poslanicima, imajući u vidu karakter informacija koje su predmet razmatranja. Ukazao je na činjenicu da poslanicima nije dostupan kancelarijski namještaj u kojem se dokumenta mogu čuvati zaključana i dodao da Skupština nema bezbjednosno osiguran kompjuter na kojem bi bio izrađen izvještaj sa sjednice. Informisao je članove Odbora da je Radna grupa koja radi na dokumentu koji će regulisati saradnju u ovoj oblasti, u konsultaciji sa Ministarstvom vanjskih poslova i evropskih integracija, predložila da sjednicama Odbora za evropske integracije, na kojima se razmatraju pregovaračke pozicije, prisustvuju i članovi matičnih skupštinskih odbora za tu oblast. U međuvremenu je stiglo pismo kojim i Ministarstvo formalno daje saglasnost na ovaj predlog, ali Kolegijum predsjednika Skupštine treba da pruži tumačenje o tome da li je ova mogućnost data svim zainteresovanim članovima Skupštine ili samo članovima matičnog odbora za određenu oblast.

Odgovarajući na pitanje poslanika Radunovića, Damir Davidović je kazao da je služba Skupštine sugerisala prilikom izmjene Poslovnika u junu da se i matični odbori uključe

u rad Odbora za evropske integracije, ali da je sada svakako na Kolegijumu da odluči koji će se od ova dva modela primjenjivati. Kada je riječ o postupanju sa dokumentom koji nosi oznaku tajnosti, generalni sekretar je kazao da vjeruje da svi poslanički klubovi imaju dio koji može biti zaključan, ali ukoliko žele, pri završetku razmatranja materijala, isti mogu vratiti službeniku od kojeg su dokumenta i podigli. Dodao je da se izvještaji i mišljenja Odbora, koji će nositi oznaku tajnosti, do daljnog rade na skupštinskom kompjuteru sa kojeg će se isključiti internet.

Član Odbora Predrag Bulatović je kazao da misli da je pregovaračka pozicija takva da ona ne bi trebalo da nosi oznaku tajnosti, odnosno da materijal ne sadrži podatke koje upućuje na restrikcije te prirode. Ukoliko određeni dokument u neznatnom dijelu sadrži informacije povjerljive prirode, onda bi trebalo samo pasuse označiti tajnim. Drugim riječima, nedopustivo je da ovakav dokument nosi sa sobom potencijal kažnjivosti u skali krivičnog djela. Proces treba biti što transparentniji, ali je to nemoguće u ovoj situaciji u kojoj se rasprava vodi iza zatvorenih vrata.

Član Odbora Predrag Sekulić istakao je da su i u drugim zemljama pregovaračke pozicije bile tajne, ali da je možda trebalo razmisliti da oblasti kao što je obrazovanje i kultura tajni stepen interno ne bude na snazi. Može se desiti, nastavio je poslanik Sekulić, da se u raspravi na plenumu iskoristi neka od informacija iz Pozicije, a da se to uradi nenamjerno, jer je reč o vrlo opštim informacijama. Složio se sa prethodnim govornicima da je potrebno obezbijediti poslanicima da imaju mogućnosti za arhiviranje svojih dokumenata.

Generalni sekretar Damir Davidović je kazao da je odluka o raspolaganju donijeta u konsultaciji sa Direkcijom za zaštitu tajnih podataka, nakon što su predstavljene kapaciteti Skupštine. Kazao je da Skupština nikada nije imala veće kapacitete, te da će isti biti poboljšani kada se nove kancelarije stave u upotrebu.

Poslanica Nada Drobnjak se interesovala za situaciju u kojoj poslanik koristi informaciju koja se nalazi u pregovaračkoj poziciji, ali koja se isto tako može naći i na sajtu Ministarstva prosvjete, da li će krivično odgovarati za odavanje tajne? Direktor Direkcije je kazao da u toj situaciji nema bojazni da će slučaj biti tretiran kao odavanje tajne.

Sekretar Pregovaračke grupe za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji Milivoje Jurišić je istakao da iskustva zemalja kao što je Hrvatska upućuju na to da se pregovaračke pozicije objavljuju pred sam kraj pregovora, odnosno da treba voditi računa i da sama Evropska komisija određene izvještaje označava oznakom „interno“.

Na komentar predsjednika Odbora da svaka država ima svoje iskustvo koje nije u potpunosti primjenjivo, te da u Hrvatskoj nijesu bili zadovoljni činjenicom da su dokumenta bila tajna, Jurišić je kazao da su iz tih razloga po prvi put uključeni u rad radnih grupa službenici Skupštine Crne Gore i predstavnici nevladinih organizacija.

Poslanik Srđa Popović je kazao da se slaže sa svojim kolegama u ocjeni da pregovaračka pozicija koja je predmet razmatranja ne treba nositi oznaku povjerljivosti, poredeći je pritom sa svojom nedavnom prezentacijom na jednom otvorenom skupu, na kojem je iznio informacije koje se mogu naći u pregovaračkoj poziciji.

Generalni sekretar Skupštine Crne Gore obavijestio je članove Odbora da se prilikom učešća službenika Skupštine u radu radnih grupa dešavalo da se ne prosljeđuju dokumenta koja imaju oznaku tajnosti, što je u suprotnosti sa statusom naših službenika, koji su bili punopravni članovi radnih grupa.

Sekretarka skupštinskog Odbora za bezbjednost i odbranu Zorana Baćović informisala je prisutne o drugačijoj proceduri postupanja sa dokumentima sa kojima se upoznaje njen Odbor, a koje nose višu oznaku tajnosti. Kada je riječ o pregovaračkim pozicijama, oni prolaze kroz Upisnik i onda se distribuiraju preko Interne dostavne knjige. Pozicije je potrebno vratiti nakon sjednice Odbora za evropske integracije, podsjetila je Baćovićka.

Poslanik Predrag Bulatović je kazao da Odbor za evropske integracije nema mogućnost razmatranja dokumenata koje imaju viši od prvog stepena tajnosti. Dodao je da je potrebno uključiti veći broj službenika u ovaj proces, jer se može desiti da postojeći iz različitog razloga nije u mogućnosti da prihvati dokumentaciju, čime bi cio proces bio blokiran. Predsjednik Odbora složio se sa izjavom poslanika Bulatovića, navodeći da veći broj službenika Odbora za evropske integracije treba da se uključi u proces razmatranja pregovaračkih pozicija.

Direktor Direkcije za zaštitu tajnih podataka Savo Vučinić, generalni sekretar Skupštine Crne Gore Damir Davidović i sekretarka skupštinskog Odbora za bezbjednost i odbranu Zorana Baćović su potom napustili sjednicu Odbora, koja je nastavljena razmatranjem prve tačke dnevnog reda.

TAČKA 1

RAZMATRANJE NACRTA PREGOVARAČKE POZICIJE ZA PREGOVARAČKO POGLAVLJE 26 - OBRAZOVANJE I KULTURA

Profesor Anđelko Lojpur je dao uvodne napomene o pregovaračkoj poziciji, istakavši da je u pitanju dokument koji predstavlja presjek stanja u oblasti obrazovanja i kulture, odnosno da svaki stav u poziciji predstavlja ozbiljan rad Radne grupe (45 članova) kroz prikupljanje brojnih podataka, izradu tabela i statističke obrade informacija. Pravila za izradu statističkih podataka u Crnoj Gori ne podudaraju se sa evropskim i to je nešto na čemu treba ubuduće raditi.

Kazao je da je izradi pozicije prethodio eksplanatorni sastanak na kojem je kroz analitički pregled predstavljeno evropsko pravo (26. i 27. septembar 2012.) i bilateralni sastanak tokom kojeg je potencirana važnost primjene zakonodavstva (16. novembar 2012.). Profesor Lojpur je predstavio potom institucionalni i zakonodavni okvir za oblast kulture i obrazovanja.

S obzirom na to da nije ostavljen prostor za pregovore oko pravnih tekovina, profesor Lojpur je kazao da Crna Gora u ovom poglavlju neće tražiti prelazna rješenja. On je istakao da se tokom pripreme za bilateralni sastanak i tokom pripreme same pregovaračke pozicije, Radna grupa u velikoj mjeri oslanjala na preporuke koje se nalaze u Izvještaju o napretku iz 2011. i 2012. godine. S tim u vezi, nijedan segment pozicije nije urađen bez strategija ili srednjoročnog i dugoročnog plana.

* * *

Profesor Anđelko Lojpur zaključio je svoje izlaganje riječima da Pregovaračka grupa očekuje da se pregovori za Poglavlje 26 otvore i privremeno zatvore tokom proljeća 2013. godine.

Pomoćnica ministra prosvjete i sporta za visoko obrazovanje, odnosno šefica Radne grupe za pripremu pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na Pregovaračko poglavlje 26 Mubera Kurpejović je istakla da oblasti obrazovanja i kulture obuhvataju meko pravo Evropske unije koje je gotovo u potpunosti usaglašeno, te da postoji samo jedna Direktiva koja se odnosi na djecu migranata, iz korpusa takozvanog tvrdog prava.

* * *

Predsjednik Odbora Slaven Radunović se zahvalio svim učesnicima u raspravi, istakavši da je sastanak pokazao da postoji potreba za uspostavljanjem najbliže moguće saradnje Odbora za evropske integracije sa pregovaračkim strukturama. Odbor je imao olakšavajuću okolnost u činjenici da po prvi put razmatra poglavlje koje nije toliko zahtjevno. Imajući u vidu da još uvijek nije regulisano koja je forma i način izvještavanja Odbora o mišljenju datom na nacrt pregovaračke pozicije, te da je Poslovníkom regulisano da Odbor za evropske integracije daje mišljenja i smjernice, Radunović je upitao članove Odbora da li se slažu da usvoje Mišljenje koje će biti proslijeđeno Ministarstvu vanjskih poslova i evropskih integracija, što su jednoglasno prihvatili. Međutim i pored toga uslijedila je rasprava koja je rezultirala dodatnim zaključcima koji su se našli u Mišljenju Odbora -

MIŠLJENJE O NACRTU PREGOVARAČKE POZICIJE ZA PREGOVARAČKO POGLAVLJE 26 – OBRAZOVANJE I KULTURA

Dana 19. februara 2013. godine održana je 3. sjednica Odbora za evropske integracije, na kojoj je razmatran Nacrt pregovaračke pozicije za Pregovaračko poglavlje 26 – Obrazovanje i kultura. Na sjednici su, ispred pregovaračkog tima, odnosno Radne grupe za ovo poglavlje, učestvovali profesor Anđelko Lojpur - član Pregovaračke grupe za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji zadužen za Pregovaračko poglavlje 26, Mubera Kurpejović, pomoćnica ministra prosvjete i sporta za visoko obrazovanje i šefica Radne grupe za pripremu pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na Pregovaračko poglavlje 26, Milivoje Jurišić, sekretar Pregovaračke grupe za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji i Aleksandra Bošković, samostalni savjetnik za međunarodnu saradnju u Ministarstvu kulture i koordinator za kulturu u Radnoj grupi za Pregovaračko poglavlje 26.

Na sjednici su članovi Odbora informisani o sastavu Radne grupe i dosadašnjim aktivnostima, uz poseban osvrt na eksplanatorni i bilateralni skrining sastanak, kao i na prirodu pravne tekovine Evropske unije koja prati oblast obrazovanja i kulture.

Nakon uvodnih napomena gdina Lojpura i gđe Kurpejović, te komentara i rasprave koja je potom uslijedila, članovi Odbora za evropske integracije jednoglasno su dali pozitivno mišljenje o Nacrtu pregovaračke pozicije za Pregovaračko poglavlje 26 – Obrazovanje i kultura. Iako su se tokom rasprave pojavili određeni predlozi za izmjenu predloženih pozicija, Odbor nije donio sugestije za izmjenu i dopunu Nacrta pregovaračke pozicije.

Međutim, kada je u pitanju sama procedura i učešće Skupštine Crne Gore u procesu pregovora, Odbor je zaključio da je potrebno:

- Hitno donijeti dokument koji će definisati odnos Skupštine Crne Gore i Vlade Crne Gore u procesu pregovora o pristupanju Crne Gore EU;*
- Definirati kakvu posljedicu proizvodi eventualno negativno mišljenje Odbora o nacrtu pregovaračke pozicije, toku pregovora ili radu pojedinih učesnika u samom procesu;*
- Ponovo razmotriti potrebu za određivanjem stepena tajnosti dokumentima koji u cjelosti ili u najvećoj mjeri nemaju informacije koje bi bile razlog svrstavanja u tu kategoriju, u cilju obezbjeđivanja što veće transparentnosti u pregovaračkom procesu;*
- Ostaviti razuman vremenski period za upoznavanje članova i službe Odbora za evropske integracije sa prirodom pregovaračke pozicije;*
- Omogućiti poslanicima i službi matičnog odbora prisustvo sjednicama Odbora za evropske integracije na kojima se razmatraju pregovaračke pozicije iz njihove nadležnosti, kao i upoznavanje sa nacrtom pregovaračkih pozicija, pod istim uslovima koje važe za Odbor za evropske integracije.*

TAČKA 2

RAZMATRANJE I USVAJANJE PLANA RADA ODBORA ZA 2013. GODINU.

Predsjednik Odbora Slaven Radunović predstavio je Nacrt plana rada Odbora za 2013. godinu, koji se sastoji od četiri cjeline – Praćenje procesa pregovora, Kontrolna uloga, Međunarodne aktivnosti i Promocija procesa evropskih integracija u crnogorskoj javnosti. On je istakao da je u okviru kontrolne uloge Odbora predloženo 14 aktivnosti koje pozicioniraju ovo skupštinsko radno tijelo kao krovno za evropske integracije, kroz redovno razmatranje kvartalnih izvještaja o ukupnim aktivnostima u Procesu stabilizacije i pridruživanja i izvještaje o realizaciji obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i

pridruživanju. Kao potpuno nova aktivnost pojavljuje se razmatranje informacije o programima podrške Evropske unije i informacije o bilateralnoj saradnji sa članicama Evropske unije.

Poslanica Nada Drobnjak pohvalno se odnijela prema kvalitetu dokumenta koji je urađen od strane stručne službe Odbora i dodala da je raduje planirana organizacija tematskih radionica za srednjoškolce i studente, kao i sastanaka sa predstavnicima lokalnih samouprava na kojima će se voditi razgovor o integracionom putu Crne Gore.

Na sjednici je potom jednoglasno usvojen Plan rada Odbora za 2013. godinu.

Sjednica je završena u 14.15 časova.

Savjetnik u Odboru

Andrej Orlandić s.r.

Predsjednik Odbora

Slaven Radunović s.r.